

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

266

Vragen van het lid **Gerkens** (SP) aan de ministers van Justitie en van Financiën over *de Staatsloterij*. (Ingezonden 17 augustus 2009)

1

Wat is uw reactie op de uitspraak van de Reclame Code Commissie van 13 augustus 2009, die de klachten over de reclame-uitingen voor de recordjackpot van € 27,5 miljoen gegrond heeft verklaard?¹

2

Is het waar dat de gewraakte reclame-uitingen slechts bedoeld zijn om mensen over te halen om loten te kopen en mee te dingen naar deze recordjackpot? Hoe beoordeelt u dit in het licht van het «restrictieve» kansspelbeleid?

3

Bent u bereid te bevorderen dat per direct wordt gestopt met de reclame dat de jackpot van € 27,5 miljoen «gegarandeerd» valt bij de trekking van 10 september 2009? Zo nee, waarom niet?

4

Is het waar dat een of meer lotenverkopers maandagochtend 10 augustus 2009 al voor de trekking bericht hadden ontvangen dat de jackpot gevallen was op een eenvijfdelot?² Zijn hierna nog loten verkocht voor de trekking van 10 augustus 2009? Zo ja, hoe kan dit?

5

Is het waar dat op enig moment het deelnemersreglement gewijzigd is om de eenvijfdeloten een uniek nummer toe te kennen? Zo ja, wanneer was dit, wat was de reden dat dit is ingevoerd en waarom heeft u toestemming gegeven voor deze reglementswijziging? Deelt u de mening dat door het verkopen van unieke eenvijfdeloten de Staatsloterij de kans op een volledige uitkering verkleint? Zo nee, waarom niet?

6

Is het waar dat van de 8,6 miljoen verkochte loten maar liefst 53% een eenvijfdelot betrof, waarmee de kans dat de volledige jackpot van € 27,5 miljoen zou worden uitgekeerd minder dan de helft werd?

7

Waarom is aan loterijspelers de afgelopen maanden via reclame het advies gegeven vaste loten om te zetten in straatjes van tien eenvijfdeloten? Hoe beoordeelt u het feit dat het gevolg hiervan is dat de kans dat de volledige jackpot hoeft te worden uitgekeerd daalt, zodat er de volgende maand weer mensen gelokt kunnen worden met een hoge stand van de jackpot?

8

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat eenvijfde loten niet meer uniek kunnen zijn, maar werkelijk deel zijn van een lot dat door vijf personen gekocht kan worden, om te

voorkomen dat niet verkochte loten feitelijk meespelen in de loterij? Kunt u voor de volgende trekking van 10 september 2009 hier verandering in brengen? Zo nee, wanneer dan wel?

9

Waarom bedroeg het salaris van de door u benoemde algemeen directeur van de Staatsloterij in 2008 € 284.000, exclusief variabele beloning en pensioenregeling? Waarom heeft u dit buitensporige salaris goedgekeurd? Wanneer gaat u dit salaris aanpassen? Waarom gaat pas een volgende directeur van de Staatsloterij «beduidend minder» verdienen?³

10

Waarom heeft u voor de algemeen directeur van de Staatsloterij een driejaarlijkse prestatieafhankelijke bonus vastgesteld van € 100.000, waarbij het criterium voor het behalen van deze bonus «voornamelijk is gebaseerd op de ontwikkeling van het marktaandeel en de ontwikkeling van het nieuwe loterijstelsel»?⁴ In hoeverre is er nog sprake van een restrictief kansspelbeleid wanneer u de directeur van de Staatsloterij financieel beloont wanneer het marktaandeel van deze loterij groeit?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Haverkamp (CDA), ingezonden

14 augustus 2009 (vraagnummer 2009Z14747).

¹ Reclame Code Commissie, 13 augustus 2009
http://www.reclamecode.nl/bijlagen/13-8-2009_17_11_2.PDF

² Radio 1, Stand.nl, 12 augustus 2009

³ ANP, 13 augustus 2009: «Bos: lager loon baas Staatsloterij»

http://www.nos.nl/nosjournaal/artikelen/2009/8/13/130809_bos_directeur_staatsloterij.html

⁴ Nederlandse Staatsloterij, Jaarverslag 2008
https://www.staatsloterij.nl/Images/NSTA_JV2008_tcm22-13362.pdf

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 7 oktober 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3710

1

De uitspraak van de Reclame Code Commissie over de reclame-uitingen van de Staatsloterij voor de trekking van 10 augustus laat mijns inziens aan duidelijkheid niets te wensen over.

2

Volgens mededeling van de Staatsloterij was de reclamecampagne voor de trekking van 10 augustus 2009 erop gericht spelers te informeren over de hoogte van de jackpot en het feit dat de jackpot gegarandeerd moest vallen nu de maximale hoogte daarvan was bereikt.

Ik acht het goed verenigbaar met het restrictieve kansspelbeleid dat de Nederlandse kansspelvergunninghouders door middel van reclame de aandacht op hun producten vestigen. Dergelijke reclame-uitingen moeten echter wel aan kwalitatieve eisen voldoen. Op grond van de hun verleende vergunningen dienen de vergunninghouders op zorgvuldige en evenwichtige wijze vorm te geven aan hun reclameactiviteiten. Aan die plicht hebben de vergunninghouders invulling gegeven door middel van de Gedrags- en reclamecode kansspelen. Hoewel deze code in de praktijk redelijk voldoet, heb ik het Nederlands Kansspel Platform naar aanleiding van mijn brief van 27 juli 2009 (Tweede Kamer 2008–2009, 24 557, nr. 99) over de evaluatie van de gedragscode gevraagd de code op

verschillende punten aan te scherpen. De door mij gewenste aanscherping ziet onder andere op het voorkomen van misleidende reclame-uitingen, het verbeteren van de communicatie over reclame-uitingen en het geven van meer inzicht in de winkansen.

3

Als gevolg van de uitspraak van de Reclame Code Commissie heeft de Staatsloterij haar reclame-uitingen na de trekking van 10 augustus 2009 aanzienlijk verduidelijkt. In de reclamecampagnes wordt nu in tegenstelling tot de campagne voor de trekking van 10 augustus gewezen op de mogelijkheid dat de jackpot op zowel een heel lot als een eenvijfde lot kan vallen en op de gevolgen daarvan voor de hoogte van de uit te keren prijs.

4

De Staatsloterij heeft meegedeeld dat dit niet het geval was. De Staatsloterij heeft aangegeven dat voor elke trekking een scenarioplan wordt opgesteld, waarin de mogelijke uitkomsten van de trekking worden beschreven en de betekenis daarvan in kaart wordt gebracht. Ook voor de trekking van 10 augustus is een dergelijk plan opgesteld, waarin is opgenomen dat de jackpot op een heel of op een eenvijfde lot kon vallen. Om de verkooppunten tijdig van de juiste informatie te voorzien is besloten een informatiefolder op te stellen met een uitleg over de mogelijke scenario's. De folder is in het weekend voor de trekking aan de verkooppunten gestuurd. De verkoop van loten was op 10 augustus vanaf 13.00 uur niet meer mogelijk. De trekking is op 10 augustus om 15.00 uur onder toezicht van een notaris verricht.

5

Zie antwoord op vraag 8.

6

De Staatsloterij heeft meegedeeld dat voor de augustustrekking 56,8% van de verkochte loten uit eenvijfde lotnummers bestond. Daardoor was de kans dat de volledige jackpot zou worden uitgekeerd minder dan de helft.

7

Van de Staatsloterij heb ik begrepen dat in de reclame is gewezen op de mogelijkheid om met een straatje (tien) eenvijfde loten deel te nemen.

Doel hiervan was spelersgroepen te wijzen op de mogelijkheid hun winkansen te spreiden en zo vaker een prijs te winnen. De Staatsloterij heeft aangegeven dat zij geen enkele intentie heeft om met deze reclames de Jackpot «kunstmatig» op een hoge stand te houden.

8

Het ligt voor de hand dat de kans dat een gegarandeerde jackpot volledig wordt uitgekeerd kleiner wordt naarmate het aantal uniek-genummerde eenvijfde loten groter is (zie ook het antwoord op vraag 6).

De Staatsloterij heeft mij meegedeeld al geruime tijd deelloten te verkopen. Sinds 2005 zijn die deelloten uniek genummerd. Aan de invoering van uniek-genummerde loten liggen volgens de Staatsloterij marketing- en loterijtechnische redenen ten grondslag. De mogelijkheid uniek-genummerde deelloten uit te geven was aanvankelijk niet opgenomen in het deelnemersreglement, maar was daarmee ook niet in strijd. Omwille van de duidelijkheid is deze mogelijkheid, samen met een aantal andere verduidelijkingen, in 2008 bij een algehele herziening in het deelnemersreglement opgenomen. De Staatsloterij is momenteel bezig met het implementeren van nieuwe computersystemen. De Staatsloterij heeft aangegeven te overwegen na implementatie van de nieuwe systemen het koppelen van een uniek nummer aan elk eenvijfde lot op te heffen. Ik zal er bij de Staatsloterij op aandringen om voortaan (voor zover technisch en juridisch mogelijk) tot volledige trekking van de jackpot over te gaan en niet te stoppen indien de jackpot na trekking op een eenvijfde lot is gevallen. Overigens heeft de Staatsloterij inmiddels al haar reclame-uitingen aangepast. In deze uitingen wordt benadrukt dat de jackpot ook op een uniek eenvijfde lot kan vallen en wat hiervan de consequenties zijn.

9

Het salaris van de algemeen directeur van de Staatsloterij wordt vastgesteld door de raad van commissarissen, in het onderhavige geval op basis van een overeenkomst afgesloten in 2004. Zoals de Minister van Financiën in zijn antwoord op vragen van het lid

Haverkamp (2009Z14747) heeft gesteld, noopte de situatie bij de Staatsloterij in 2004 tot ingrijpen en tot de benoeming van een zeer capabele en bovendien direct beschikbare persoon. Dat leidde tot een hogere bezoldiging dan gebruikelijk.

Conform het met uw Kamer besproken beoordelingskader voor beloningsbeleid bij staatsdeelnemingen is het uitgangspunt dat bestaande contracten worden gerespecteerd. Het contract van de huidige directeur van de Staatsloterij loopt af in 2010. Momenteel vindt overleg plaats met de raad van commissarissen van de Staatsloterij over een nieuw beloningsbeleid, conform het eerder genoemde kader. Zoals de Minister van Financiën in de antwoorden op vragen van het lid Haverkamp (2009Z14747) heeft aangegeven zal het salaris van de directeur van de Staatsloterij na 2010, op basis van dat nieuwe beleid, aanzienlijk lager zijn.

10

De Minister van Financiën stelt niet het salaris van de directeur vast, wel het beloningsbeleid. De focus op het marktaandeel in het lange termijn variabele deel van de beloning vloeit voort uit de gedachte dat van de Staatsloterij een regulerende werking dient uit te gaan op de Nederlandse kansspelmarkt. Daarvan is alleen sprake als de Staatsloterij een behoorlijk marktaandeel heeft. In de criteria voor het lange termijn variabele deel van de beloning is ook een focus op integriteit via een «corporate social responsibility programma» en certificering door de internationale loterijorganisatie opgenomen.